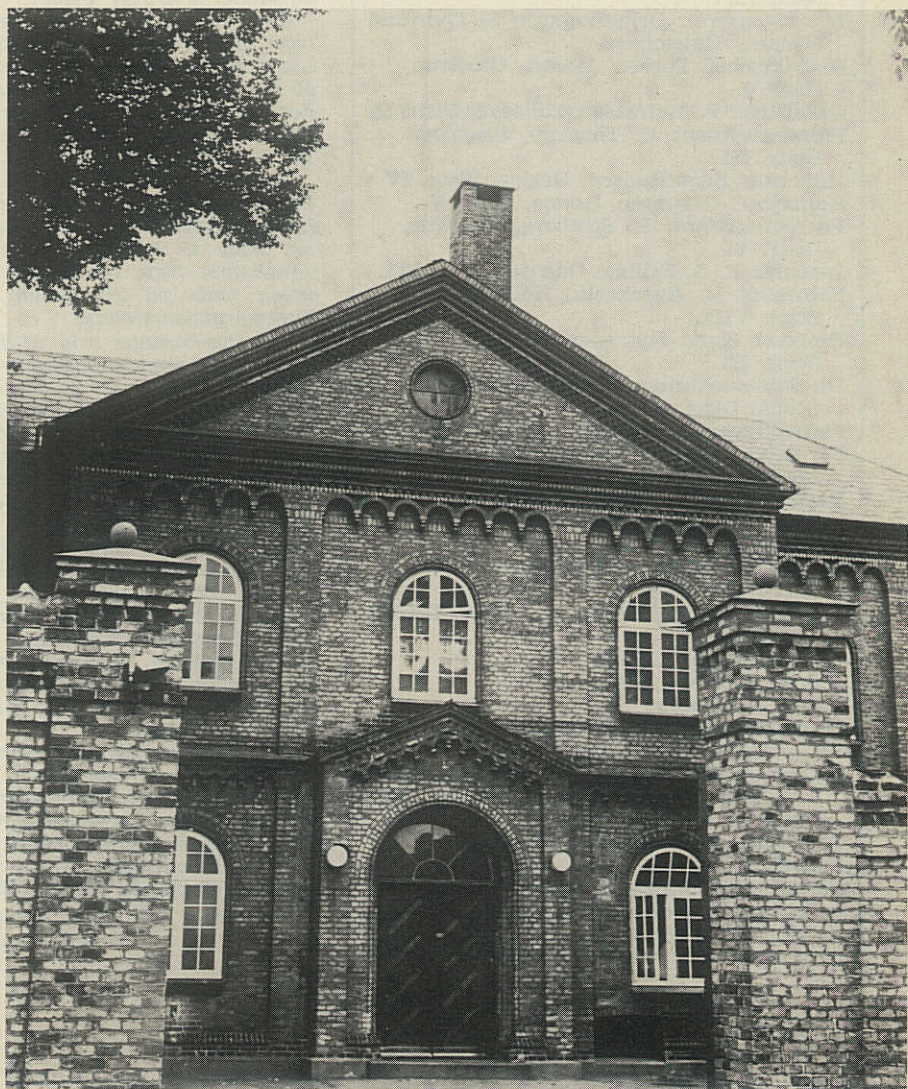

UNDER DANNEBROG

ORGAN FOR
SØVÆRN OG SØFART

1

50. ÅRGANG
FEBRUAR 1972 NR.

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved at samle danske mænd til fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem mænd, der har gjort tjeneste eller er tjenstgørende i søværnet.

Hovedbestyrelse:

Formand: Kommandørkaptajn K. Hertz, København.

Næstformand: Underdirektør Svend Worm-Petersen, København.

Landssekretær: Assistent Kurt Flatau, København.

Hovedkasserer: Orlogskaptajn S. Thorlund Nielsen, København.

Distriktschef Torben Jensen, Glostrup, Distr. I.

Cykelsmed F. Andreasen, Hillerød, Distr. II.
Premierløjtnant E. Thaarup, Slagelse, Distr. III.

Elmontør Bent Hansen, Haslev, Distr. IV.
Kaptajn C. Thomsen, Rønne, Distr. V.

Forretningsfører E. Semberg, Nakskov, Distr. VI.

Ingeniør E. D. Fyelling, Odense, Distr. VII.
Fabrikant M. Burcharth, Kolding, Distr. VIII.

Direktør Knud Schröder, Esbjerg, Distr. IX.

Direktionssekretær Jørgen Mortensen, Grenå, Distr. X.

Fiskeskipper Jens Knak, Lemvig, Distr. XI.
Forvalter Georg Petersen, Frederikshavn, Distr. XII.

Bagermester A. Echvald, Godthåb, Distr. XIII.

Hovedkontor:

Marineforeningen, Bredgade 29, 1260 København K.

Ekspeditionstid daglig kl. 10—13. Lørdag lukket.

Telefon (01) 15 28 86.

Postkonto nr. 1608.

Under Dannebrog:

Medlemsblad for Marineforeningen, udgivet af Holbæk Amts Bogtrykkeri.

Redaktion: Marineforeningen, Bredgade 29, 1260 Kbh. K. (J. Bilde Jensen og Kaj Lund (ansvarshavende)).

Trykning: Holbæk Amts Bogtrykkeri.

Forsiden:

Søværnets tidligere hovedkvarter, Gernersgade 20 (læs side 5). Foto: Fjernkendings-skolen, Holmen.

NYTÅRSØNSKE:

Lad os værne om vort særpræg

Som tiden dog går og tilværelsen ændres næsten dag for dag. Vi gamle fra forrige århundrede, der har levet med i udviklingen, dens jag og fremskridt, ser med mistænksomhed på det pres, der driver menneskene frem for at få del i dagliglivets goder, hvoraf der findes en uendelighed.

Vi gamle, der fejrede Julen ved petroleumslampens matte belysning og med en efter forholdene i dag såre beskedne julemiddag bestående af risengrød med sukker og kanel, stuvet hvidkål hvortil vi gnavede ribben, og med pebernødder som dessert, kan jo godt se, at nutidens Jul er anderledes festlig på alle måder; men den indre følelse af glæde og taknemmelighed var nok mere enfoldig og ægte, også når vi modtog de meget beskedne gaver, der måske ikke kostede flere ører, end de koster i kroner og dag.

Som Jul og velfærd har ændret sig, således også med traditioner og fællesskabet. Når jeg tager mine mange gode minder frem fra snart 50 års medlemskab i Marineforeningen, så er der også der gennem årene sket en iøjnefaldende ændring i den måde, man samles på. De to verdenskrige har nok bidraget dertil.

Efterhånden som sejskibs-søfolkene blev færre, forsvandt også de, der mere end andre kunne spinde en ende om sælsomme oplevelser både til lands og til søs, og når vi fik sangbogen frem og et par hivertes, var der ingen ende på livsglæden og den oprigtige kammeratskabsfølelse.

Det forekommer mig, at det meste af tjære- og saltvandskendemærket er forsvundet, og at det er de gule ørter m. m., der er det væsentlige. Emblemet og flaghejsningen er snart det eneste, der kendetegner Marineforeningen ved vore sammenkomster. Tidligere var der mange, der tilsluttede sig Marineforeningen for dens nationale præg og for dens maritime traditioners skyld; mange står nu som en slags støttemedlemmer og betaler deres kontingent; men vi ser dem aldrig eller sjældent.

Hvis ikke vi havde vort udmærkede medlemsblad «Under Dannebrog», havde de ingen forbindelse med foreningen. Medlemsbladet er et uundværligt bindeled mellem afdelingerne og hovedledelsen. Derigennem kan vi da skøne om, hvad der foregår i de mange afdelinger landet over.

Mit nytårsønske skal være, at afdelingerne landet over vil værne om det særpræg, der har kendetegnet Marineforeningen, og som har givet gamle orlogsgæster så meget godt og glad samvær i kammeratlig fællesskab. — Og lad så hovedkassen få de midler, vi alle er pligtige at yde til fællesskabet. Godt Nytår!

December 1972, P. C. Mouritsen

(»Olfert Fischer«, årg. 1912).

Kvindelige Marineres Musikkorps på en af de første ture gennem København bag den nye tambourstav.

Kvindelige marinere

Et jubilæum

Kvindelige Marineres Musikkorps fejrede den 27. januar korpsets 25 års jubilæum. Stiftet den 27. januar 1948 var det allerede den 22. maj samme år så vidt, at det med bravour koncerterede ved Marineforeningens sendemandsmøde i National Scala, og siden har det altid været beredt til at sprede glæde over vore sammenkomster, når vi bad om det. Deltagere i snart mange års jubilarstævner har frydet sig over de inciterende musikalske præstationer, og det har været en fornøjelse at se under marchen gennem Holmen, hvorledes de gamle gaster har fået fødderne til at falde i trit, som når gamle cirkusheste hører de kendte toner fra tidligere tiders optræden i manegen.

I 1949 forærede Marineforeningen korpset en tambourstav prydet i toppen med vort emblem. Det er utallige ture, den stav siden har taget i luften, og det er bemærkelsesværdigt, at korpset bestandigt har kunnet finde og præsentere så elegante stavbetvingere, som tilfældet har været.

Ved jubilæet bringer Marineforeningen Musikkorpset vor hyldest og hjertelige tak for det fortidige med forventninger til det fremtidige.

En julegudstjeneste

Igennem en årrække har der på den første søndag efter Nytår i Holmens Kirke været arrangeret en særlig gudstjeneste for Kvindeligt Marinekorps. I de senere år har også Det Maritime Hjemmeværn deltaget, og i år deltog for første gang medlemmer fra Storkøbenhavns Marineforeninger. Ialt ca. 300 var samlet til denne særlige gudstjeneste celebreret af pastor Ørsted. Som det sker hver søndag året rundt, indledtes gudstjenesten med, at to kvindelige marinere gik op til den særlige mindepult, hvor bogen med navnene på danske søfolk, der faldt under krigen, beror, og vendte et blad i bogen, så nye navne kommer til at ligge fremme i den følgende uge. En kvindelig marinere bad indgangsbønnen, og efter prædiken og salmesang og gudstjenestens afslutning var Kvindeligt Marinekorps vært ved et julearrangement i Store Kirkestol.

Denne smukke gudstjeneste bliver forhåbentlig indledning til en årligt tilbagevendende skik. Det vides iøvrigt, at Kvindeligt Marinekorps også andre steder i landet har arrangeret en lignende nytårgudstjeneste, og det vides tillige, at gamle gaster fra Marineforeningen vil være velkomne til deltagelse i disse gudstjenester.

UDPURRING

Udtog af en værnepligtigs dagbog III

ved M. Rise

Med min mangeårige fartstid i handelsflåden vil jeg tro, at jeg var den ældste i flokken af nyindkaldte ombord i kaserneskipet FYEN. Min forholdsvis barske fortid havde givet mig en del mere livserfaring og en bedre evne til at skelne og vurdere mellem ret og vrang. De fleste i flokken var omkring de 20 år, og mange af dem havde alle deres dage gået hjemme og ladet deres moder pylre om dem. I modsætning til dem havde de befarne været i en hård skole fra de var 14-15 år og fundet ud af, at disciplin er en nødvendig ballast for et skib.

Som almindelig matros burde jeg jo egentlig være konstant i opposition til den overordnede officersstand, men gennem mine ti år på havet havde jeg lært at indse, at officerne også kunne have en berettigelse. Matrosen kunne skryde nok så meget foran masten. Når der virkelig stod noget på spil, og der skulle tages et ansvar, så var det officererne, der havde overblikket, og som man måtte bøje sig for. Nu var jeg igen påmønstret en skude, denne gang tilhørende den kongelige danske marine, og jeg vidste, at det ville tage seks måneder, inden frigivelsens time atter slog. Jeg tog fat på den første dags oplevelser i de nye omgivelser. Den foregående dags begivenheder kunne tyde på, at man var gået ind til en galejslaves vilkår. I flødeskæggets kæft kunne man genkende slavepiskerens melodi. Han manglede kun selve pisen i hånden.

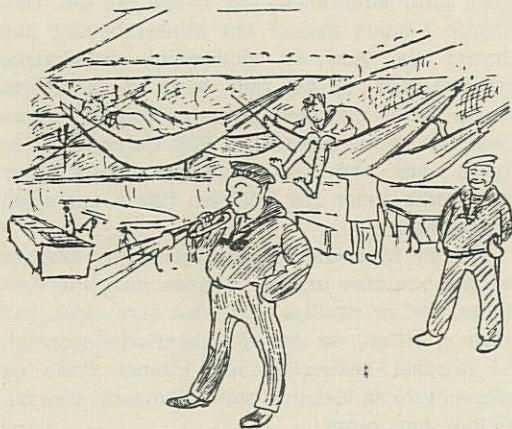
Vi blev vækket af den søde søvn ved en infernalsk hvinen og et brøstigt skrål, der rungede som en dommedagsbasun. Min sidemand mumlede: »Gå ad helvede till!« Ærgerlig over forstyrrelsen trak han tæppet op over hovedet.

Piftet blev gentaget — denne gang nærmere og mere infernalsk. Det ene hoved efter det andet hævede sig over køjekanten, og i skæret af de søvnige elektriske pærer så vi en frygtindgydende skikkelse komme ned gennem midtergangen. Et vældigt fuldskæg prydede hans vejrbitte ansigt, og i en kæde om halsen hang den djævelske fløjte. Igen piftede han en øresønderrivende trille, hvorefter han råb-

te af sine lungers fulde kraft: »Rejs! Rejs ud af køjerne alle mand!«

Det var pinedød alvor nu. Alle var lysvågne, og de var vågnet op til et nyt problem: »Av for satan!« — Ved den første bevægelse af benene, som skulle svinges ud over køjekanten, genkaldtes øjeblikkeligt erindringen om torpederingen hos lægen den foregående dag. Eftervirkningerne havde på ingen måde fortaget sig. Ud af køjen kom vi i mere eller mindre havareret tilstand. Nogle mistede balancen, når hængekøjen vippede og dumpede lige ned på det hårde dæk. Det var som at få et spark i den ømme bagdel.

Det svirrede med svovlende sproglblomster under påklædningen — ikke mindst når man skulle bukke sig for at tage skoene på eller for at snøre hængekøjen til en pølse. Med køjen under armen blev vi kostet op på dækket i en sådan fart, at mange helt glemte den ømme stive bagdel. Klokkeren var 10 min. over seks, da alle var på dækket, og fløjten peb igen, og bådsmanden tordnede: »Baksmønstring overalt!«

Udpurring om bord i »Skjold« på vintertogtet 1910 med reservekadetter. Tegningen signeret: Vpl. U.læge Schmees (Orlogsmuseets billedsamling).

MARITIM REVY

Aktuelt fra søværn, søfart og fiskeri

Chefen for Søværnets nytårsparole

I denne udtalte viceadmiral Thostrup bl.a.: »Det er jævnligt blevet fremhævet at bestræbelserne for at fremme afspændig i Europa er blevet forstærket i det forløbne år. Man må glæde sig over at ansvarlige statsmænd er kommet på talefod herom, men man må samtidig erindre sig, at en udvikling af denne karakter tager meget lang tid. Ekspertes advarer derfor mod at tage forskud på de forventede resultater.

Det må mane til eftertanke og besindighed, når man erindrer at meget stærke militære styrker er til rådighed for WP-landene, og især vil det være naturligt at minde om de betydelige maritime styrker, som efterhånden er blevet opbygget i Østersøen, og som kan anvendes til støtte for en aktiv maritim strategi.

Det er i denne situation nødvendigt for forsvaret — og her tænker jeg navnlig på Søværnet — bestandigt at være årvågen og agtpågiven overfor alt, hvad der foregår i vore farvande, og det er nødvendigt at opretholde et beredskab, som er troværdigt.«

Forsvarsviljen lever stadig

Den roligt stigende tilgang af personel til Marinehjemmeværnet fortsætter. Ved årets udgang var der 2906 mand mod 2851 året før. Marinehjemmeværnet er ved at klargøre orlogskutteren Y339, der blev overtaget fra Søværnet i december.

Farvel til det gamle hus

(se forsidebilledet)

Da chefen for Søværnet og Marinestaben den 22. januar flyttede til Vedbæk og dermed forlod Gernersgade 20, ophørte denne bygnings tilhørsforhold til Søværnet, idet den overgår til brug for Geodætisk Institut. Bortset fra perioden 1939-49 har Marinen siden 1869 anvendt bygningen til forskellige maritime formål.

Bygningen er opført i 1856 af muremester Seidelin til brug for Søetatens Pigeskole. Et minde om denne anvendelse er de relieffer,

der endnu findes over nogle af de indvendige døre.

I 1869 ændredes de hidtidige bestemmelser for uddannelse af kadetter. Det gamle Søkadetakademi blev ophævet, og Søofficersskolen blev oprettet. Da den hidtil anvendte bygning på Christiansholm ikke længere kunne bruges af skolen, og da pigeskolens bygning i Nyboder havde vist sig at være for stor til sit formål, valgte man huset i Gernersgade som skolebygning for Søofficersskolen, der overtog det 1. maj 1869.

Huset var opført som en firlænget bygning med en rektangulær åben gård i midten. En del ombygning og tilbygning var dog nødvendig for at gøre den egnet som skole for kadetterne. Der blev således blandt andet lagt tag over gården, så der fremkom en passende gymnastiksal.

I 70 år var bygningen ramme om kadetternes uddannelse indtil 1939, da Søofficersskolen flyttede til den nyopførte bygning på Nyholm.

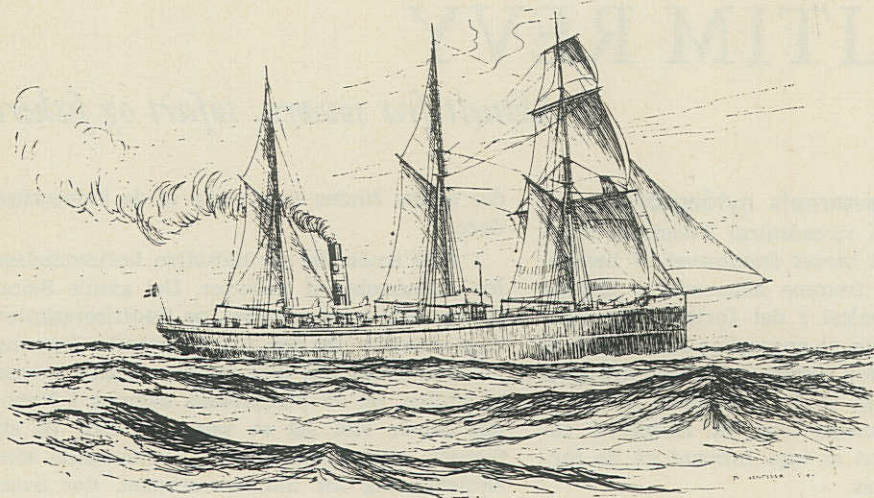
Gernersgade 20 blev derefter anvendt af Hæren som skole for Hærens Forplejningskorps, der imidlertid måtte rømme bygningen efter 9. april 1940, hvor den blev overtaget af den tyske værnemagt og anvendt som kaserne. Efter befrielsen var der en kort overgang indkasereret engelske tropper, men derefter stod den tom i flere år indtil 1949, hvor Søværnskommandoen, nu Marinestaben, flyttede ind.

Danmarks Handelsflåde

I 1972 havde den danske handelsflåde en tilgang på 121 skibe og en afgang på 77 skibe. Flåden voksede med en halv million tons brutto og er nu oppe på 1380 skibe med tilsammen ca. 4.000.000 bruttoregister tons. Heraf udgøres næsten halvdelen af 103 tankskibe.

Udlændinge i handelsflåden

I løbet af de sidste fem år er der næsten sket en fordobling i antallet af udlændinge i den danske handelsflåde. I 1971 var der 1000 flere

Dampskibet
»Thorvaldsen«
tegnet af
H. Schøsl.
Pedersen.

udlændinge end i 1966. Samtidig er antallet af danske søfolk gået ned med 2500.

I 1971 udgjorde det udenlandske kontingent ca. 3000 mand eller 17,2 %. Heraf var 417 fra andre nordiske lande, 541 fra Spanien og 977 fra asiatiske lande.

Piger til søs

Flere og flere kvinder går til søs. I 1971 tilhørte ca. 5,5 pct. af samtlige søfarende det smukke køn. Af de 938 kvindelige søfarende var de fleste ansat i restaurationsafdelingen, blandt andet 6 hovmestre. Der var 97 radiotelegrafister og, som noget nyt, en maskinelev, en styrmandsaspirant, to letmatroser, en ungmand og ni dæks-»drenge«. Også sømandsskolerne er nu åbnet for tilgang af piger.

Første danske dampskib på Sydamerikas vestkyst 1873

Som tidligere omtalt her i bladet var det første danske skib, der rundede Kap Horn, den lille brig »Perlen« der udførte bedriften i 1824 på rejse til Lima i Peru. Det første danske dampskib var »Thorvaldsen« tilhørende dampskibsselskabet »Danmark« som i 1867 var stiftet af skibsfører L. H. Carl.

Selskabet sendte allerede i 1871 nogle af sine skibe i oversøisk fart. Således var »Rolf« det første danske dampskib, der krydsede Atlanterhavet i 1871, fulgt i hælene af »Thorvaldsen«, som var bygget samme år hos B & W.

»Thorvaldsen« målte 1219 tons brutto og havde en compoundmaskine på 500 indicerede hestekræfter. For 100 år siden havde man endnu ikke fuld tillid til fremdrivningsmaskineriet, og damperen var da også udstyret med en hjælperigning som tremastet skonnert med bredfok, merssejl og bramsejl på den forreste mast. Normalt kunne den føre ialt 12 sejl, og på rejserne over Atlanterhavet var den yderligere forsynet med hovspryd og en vældig klyver.

I 1873 blev skibet chartret af et tysk rederi til at gøre en rejse fra Hamburg og Antwerpen med stykgods og passagerer til Valparaiso med anløb af Montevideo og Talcahuano på vejen. I Valparaiso lastedes hvede for hjemgående til Liverpool.

Skibets daværende førstestyrmand, H. S. A. Olsen, skrev en beretning om rejsen. En enkelt detalje heri kan give associationer om vor tids rejser til månen.

Han skrev bl. a.: »På kaptajnens anmodning lod maskinmesteren lave en trefod af jern med en høj stang og derpå et stort dansk flag af zink, malet hvidt og rødt. I den bedste havn, Raune Harbour i Sarmiente Kanalen, blev ved indløbet et stort træ savet midt over i passende højde, og på denne stamme blev trefoden med det danske flag fastspigret for at vise, at her havde været danske sømænd. Et andet sted blev der rejst en båke af sten og i denne lagt en beretning om vor tilstedeværelse der«.

»Thorvaldsen« eksisterede et godt stykke ind i næste århundrede og skiftede rederi nogle gange. I september 1915 var skibet befragtet med propplast fra Malmø til West Hartlepool. 100 sømil vest for Skagen blev det standset af en tysk undervandsbåd, besætningen blev beordret fra borde, og skibet blev sænket med kanønskud og to torpedoer. Besætningen blev senere bjærget af en svensk damper.

Et helteskib

For nogle år siden efterlyste Sovjetunionens ministerråd for kulturel udveksling oplysninger om det svenske dampskib »Eskilstuna III«, som af revolutionshistorikerne var udnævnt til »helteskib«. Ifølge den svenske avis »Dagens Nyheter« var årsagen den, at skibet var det første, som i 1919 brød den engelske flådeblokade i Den finske Bugt og nåede frem til revolutionsbyen Leningrad med medicin og kirurgiske instrumenter.

Ifølge »Dagens Nyheter« vendte skibet tilbage til Sverige lastet med hørfrø, men det blev opbragt af finske orlogsskibe på »Den hvide side« under mistanke om at være lastet med guld og kommunistisk propaganda-litteratur.

En episode fra skibets ankomst til Kronstadt: »Eskilstuna III« var ankret op for at afvente dagslysets og lodsens komme. Ved solopgang nærmede lods fartøjet sig på en mærkelig sik-sak-kurs, og da lodsens kom ombord stillede den svenske kaptajn ham nærgående spørgsmål om den mærkelige manøvrering. Svaret var: »Det var vi nødt til, for du har ankret op midt i et minefelt«.

Lille »Eskilstuna III«, der kun målte 173 tons brutto, var bygget i Malmö 1908. Skibet

Dampskibet »Eskilstuna III« før blokadebrydningen (Svensk Sjöfartstidning).

En helikopter i redningsaktion (Søværnets Taktikskole)

blev senere omdøbt til »Öregrund« og sat i fart mellem Stockholm og Gävle. Det mødte sin skæbne en oktobernat i 1922 ved en strandning, som kostede 9 menneskeliv.

Stadig flere opgaver til helikopterne ...

Søværnets Flyvetjeneste er kun 10 år gammel, men den har forlængst vist sin berettigelse og levedygtighed. Navnlig i de senere år er tjenestens hjælpeopgaver vokset stærkt. Baggrunden for oprettelsen i 1962 var, at der indkøbtes helikoptere til flådens dengang nye inspektionsskibe som var udstyret med helikopterdæk. Formålet hermed var at effektivisere skibenes inspektionstjeneste ved Færøerne og Grønland, og at forøge deres evne til løsning af hjælpeopgaver såvel på søen som i land i disse områder.

Det blev besluttet at Søværnets eget personel bemandede de nye helikoptere. Dermed etableredes et samarbejde mellem Flyvematerielkommandoen, som fik overdraget ansvaret for helikopternes materielle tilstand, og Søværnets Flyvetjeneste, der fik ansvaret for flyvningen med dem. Organisatorisk indgår Søværnets helikoptere som en »flight« i Flyvevåbnets Eskadrille 722.

Det er ikke kun i inspektionsskibene ved Færøerne og Grønland, at flyvetjenesten har mange hjælpeopgaver for samfundet. Også når maskinerne er på Værløse flyveplads, udøves en betydelig indsats, og de er et nyttigt tilskud til Flyvevåbnets helikoptertjeneste.

Som andet materiel forældes helikoptere, og for at de kan leve op til de stillede krav, først og fremmest til mulighed for blindflyvning og øget rækkevidde, må de udskiftes

oftere end andet søværnsmateriel. Sikkerhedskravene er store til et fly. Både den materielle og personelle side af Søværnets Flyvetjeneste kræver store beløb. Uddannelsen af helikopterpiloter, der foregår både herhjemme og i udlandet, er kostbar.

I fjor gennemførte Søværnets Flyvetjeneste 15 hjælpeopgaver ved Færøerne, 6 ved Grønland og 1 herhjemme. Ved alle disse redningsaktioner stod menneskeliv på spil. Desuden har man ydet assistance til Post- og Telegrafvæsenet, søopmåling, Fyr- og Vagervæsenet, politiet, toldvæsenet, Geodætisk Institut, Luftfartsdirektoratet og Vildtbiologisk Station.

Herudover er der udført mange hjælpeflyvninger for isolerede samfund på Færøerne og Grønland, hvor det på grund af afsides beliggenhed og store afstande kun vanskeligt er muligt at skaffe anden transporthjælp i en nødsituation.

Flere atomdrevne handelsskibe

Det amerikanske firma Babcock and Wilcox, der har konstrueret reaktorerne til atomskibene SAVANNAH og OTTO HAHN, skal for en amerikansk redergruppe planlægge tre atomdrevne fragtskibe. Efter at oliepriserne

er blevet fordoblet i de sidste par år og med en ventet fordobling til inden 1975, er atomkraften ved at blive konkurrencedygtig.

Den russiske handelsflåde vokser stadig

Det sovjetiske skibsregister oplyser, at handelsflåden nu består af 6.793 handelsskibe på tilsammen 16.290.800 brt. I løbet af et par år skal den forøges med 5 mio. brt. Hovedparten af skibene leveres fra sovjetiske værfter, men der er store ordrer i en lang række lande. Mange af de nye skibe er isforstærket.

Fyrskibene forsvinder

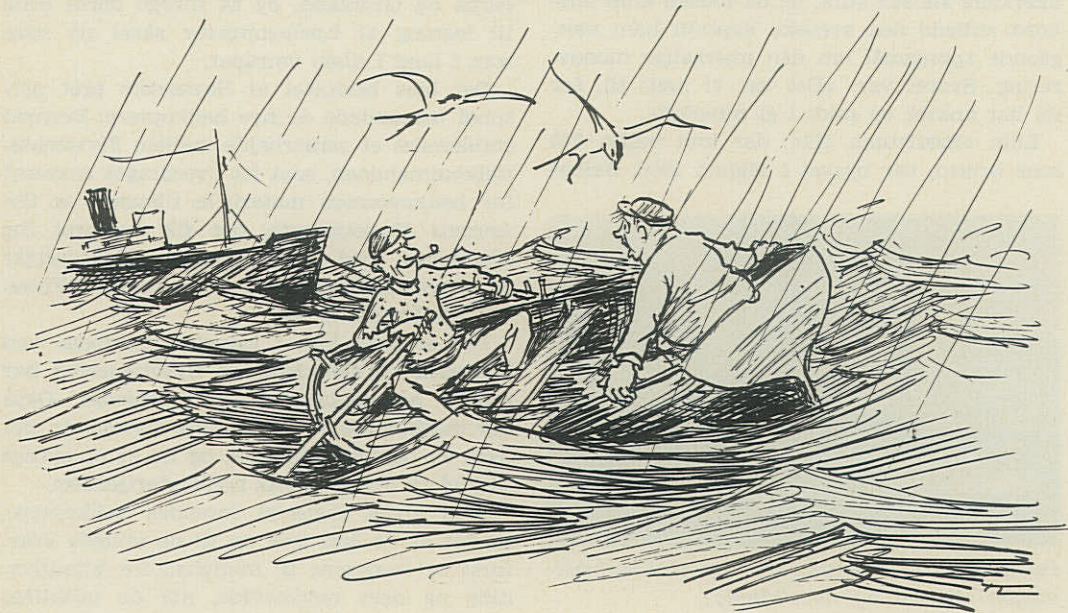
Også i Finland er fyrskibene en saga blot. Det sidste tilbageværende »KEMI«, der blev bygget for 72 år siden, skal i år ud for sidste gang. Til efteråret skal det ophugges.

Truet område

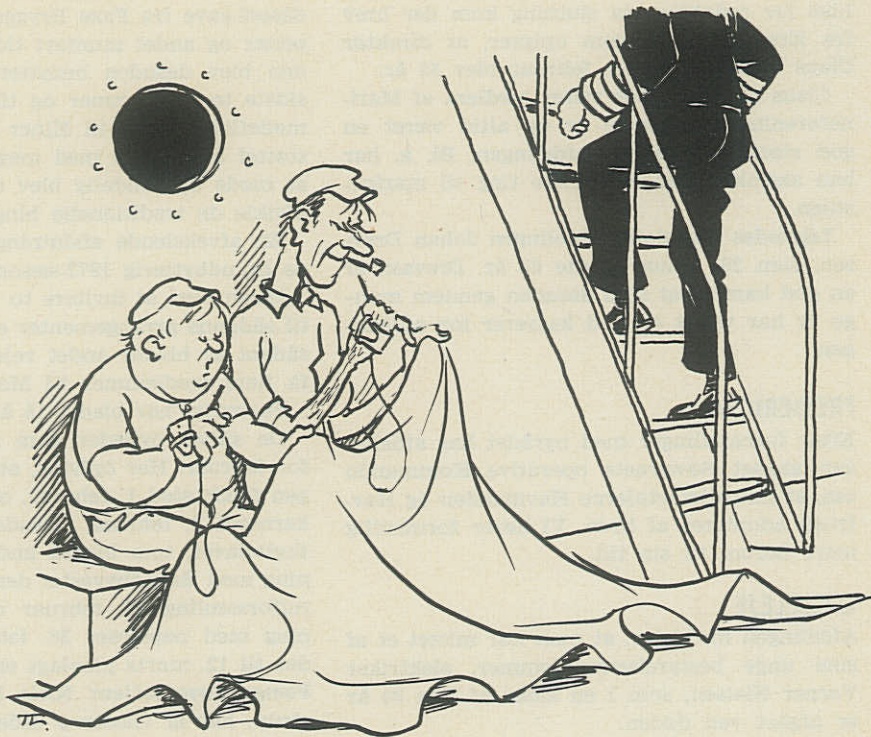
Den nordlige del af den jyske vestkyst vil være mest udsat for olieforurening, hvis der sker uheld ved den norske olieboring i Nord-søen. Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Forskningsråd har i et år hver uge udkastet 100 plasticuverter fra boreplatformen Gulf-tide. 87 % af en enkelt uges udkast blev fundet på den jyske vestkyst.

— Tror du ikke, vi skulle øse nu?

— Ikke nødvendigt. Når den er fuld, løber det over af sig selv.

— Han må
være i strålen-
de humør i
dag. Han sagde
jo godmorgen.

Fra afdelinger og distrikter

Distrikt 8

26. oktober 1972 afholdtes distriktsmøde i Kolding med deltagelse af repræsentanter for afdelingerne i Horsens, Vejle, Kolding, Sønderborg og Gråsten-Padborg. Fraværende var Fredericia, Haderslev og Åbenrå. Formanden for Kolding afdeling, M. Burcharth blev genvalgt som distriktsformand.

EBELTOFT

Af afdelingens indholdsrige og interessante lokale blad »Kabysrygtet« fremgår blandt andet, at der er tilrettelagt ikke mindre end 7 arrangementer, herunder kammeratskabsaftener i månederne januar-april incl.

De taber ikke mødet i Ebeltoft. Omtalen af sammenkomsterne slutter med håbet om, at der vil møde flere frem, end der kom til et par af arrangementerne sidste år. Til disse var der kun mødt 9 henholdsvis 10 medlemmer. Det har måske stimuleret bestyrelsens

håb, at der er optaget 6 nye medlemmer i afdelingen.

ESBJERG

Som nævnt i sidste nummer havde afdelingen 50 års fødselsdag i oktober 1972.

Nu er det meddelt, at jubilæumsfesten blev fejret ved en sammenkomst med middag 4. november på hotel Hjerting. Der var til denne mødt 152 medlemmer, foruden at repræsentanter for byen var inviteret, ligesom landsformanden var til stede. Menukortet, sange til festen samt en artikel om afdelingen var samlet i et hefte, som desuden omfattede 40 sider annoncer, flere med fødselsdagshilsener, fra byens erhvervsliv. Alt på fint glittet papir. Man kan vist roligt fastslå, at afdelingen er vel agtet og kendt i Esbjerg by.

Den 25. december døde afdelingens æresmedlem, skomagermester H. C. Haunstrup Madsen, der havde været medlem i 40 år.

Lige før redaktionens slutning kom der brev fra Ernst Madsen, som oplyser, at direktør Claus Sørensen den 2. februar blev 85 år.

Claus Sørensen har været medlem af Marineforeningen i mange år og altid været en god støtte for Esbjerg-afdelingen. Bl. a. har han skænket mange smukke ting til marine-stuen.

Ligeledes gratulerer afdelingen Johan Drevsen, som 20. januar fyldte 60 år. Drevsen er en god kammerat som desuden gennem mange år har været en god kasserer for afdelingen.

FREDERICIA

Efter forhandlinger med byrådet har afdelingen ansøgt Søværnets operative Kommando om, at patruljefartøjerne Havmanden og Havfruen adopteres af byen. Vi hører formentlig mere herom til sin tid.

GILLELEJE

Afdelingen meddeler, at man har mistet et af sine unge bestyrelsesmedlemmer, elektriker Verner Nielsen, som i en alder af kun 34 år er afgået ved døden.

GLOSTRUP, TAASTRUP OG OMEGN

Fra det humorfyldte medlemsblad »Så til Søs« citeres: »Alle de medlemmer, der kunne gå og kravle, var mødt op til julearrangementet på Falkevej. Der var så stor tilslutning, at bestyrelsen måtte efterlyse et par dybe talkener, da der blev serveret gule ærter og flæsk.

En hel del gæster deltog i julemødet, blandt andet ni medlemmer fra »Flottans Män« i Malmö. De blev især omfattet af formand Torben Jensens velkomst.

Foreninger landet over kæmper for at samle medlemmer til sammenkomster og lignende, men det er ikke noget problem for Marineforeningens Glostrup-afdeling, siger Torben Jensen. Der var overtegnet til deltagelse i julemødet. Udover de 84, som deltog, havde man måttet sige nej til 13 medlemmer. I øvrigt har afdelingen igen måttet lukke for tilgang af nye medlemmer.

Traditionen tro havde man inviteret to værnepligtige fra Holmen til julefesten, og af andre gæster var mødt to fra Frederiksberg afdeling og formanden for Københavns Skyt-telav.

Det festlige arrangement blev forsødet af en

dåseøl-gave fra Faxe Bryggeri, af taler, skæperør og andet muntert tidsfordriv. Lejligheden blev desuden benyttet til at optage de sidste to medlemmer og til at overrække en mødeflidspræmie til Ejner Pedersen, der har støttet afdelingen med meget andet end blot at møde op. Endelig blev der også tid til at afvikle de traditionelle bingospil.

En afvekslende afslutning på en afvekslende og udbytterig 1972-sæson«.

Ideen med at invitere to værnepligtige med til sådanne arrangementer er strålende. Noget sådant er blandt andet vejen til fremover at få flere medlemmer til Marineforeningen.

Forøvrigt har bladet 15 års fødselsdag i år.

De sidste nyheder kom med »Så til Søs« for februar. Her oplyses, at generalforsamlingen fandt sted 1. februar, og at der afholdtes karneval 3. februar. Desuden fyres der løs i skyttelavet, som blandt andet holdt kapskydning med Brøndbyvester den 5. februar, admiral-forsamling 12. februar og fastelavnsskydning med papnæser 26. februar. Desuden er der til 12. marts planlagt en trekantskydning. Fængselsoverbetjent Niels M. Petersen, Glostrup, har af Glostrup afdelingen fået tildelt Marineforeningens hæderstegn.

HALS

F. J. Thomsen rapporterer, at fhv. lods A. M. Jensen den 1. oktober fyldte 70 år. Han blev indmeldt i Marineforeningen i 1939, da Hals endnu var en bakke under Ålborg afdeling. Siden februar 1946, da han var med til at stifte en selvstændig afdeling i Hals, har han været medlem af bestyrelsen, heraf otte år som formand. På sin runde fødselsdag blev A. M. Jensen udnævnt til æresmedlem af afdelingen.

HORSENS

Generalforsamlingen afholdtes i Håndværkerforeningen 17. februar. Der var i år ikke mindre end 12 jubilarer, og man forventede stor tilslutning.

Afdelingen gratulerer: 21. februar Chr. M. Christensen 80 år. 3. marts B. A. Chr. Jensen 60 år og Henning H. Jensen 65 år. 7. april ing. O. E. Andersen, Brødstrup, 80 år. 23. april mejeribest. J. Isager 70 år. 25. april ing. Chr. Søndergaard 90 år. 21. maj maskinfabr. O. Hansen 50 år. 4. juni losseformand O. Gottlieb 80 år. 11. juni tømrermester H. Hansen 60 år.

I Horsens fylder ingeniør Chr. Søndergaard 90 år den 25. april Alderen i sig selv er bemærkelsesværdig, men nok så meget er det at fremhæve, at Chr. Søndergaard har været medlem af Marineforeningen siden 1928. I tiden fra 1929 til 1955 — 26 år! — har han været bestyrelsesmedlem og på tårn beklædt posterne som hæstformand, kasserer og sekretær.

Chr. Søndergaard er en af dem, der i det stilfærdige har været sin afdeling og dermed Marineforeningen en god og kammeratlig støtte. U selvvis har han påtaget sig opgaverne, som de forelå, stille og diskret har han gang på gang betænkt sin afdeling og givet et nap, når han fandt det fornødent. En hædersmand hyldes på hans »runde« dag!

På 75-års-dagen udnævnte afdelingen Chr. Søndergaard til æresmedlem. På 90-års-dagen har afdelingen i taknemmelighed for Chr. Søndergaards stadig levende interesse og kammeratlige indsats hædret ham med Marineforeningens Hæderstegn.

HØRSHOLM-RUNGSTED

Lørdag den 16. december 1972 indviede afdelingen nye marinestue-lokaler på Rungstedvej 4. Det var sjette gang, marinestuen holdt flyttedag. Flytningen skete denne gang indenfor samme ejendom, nemlig fra stuen til første sal. Arbejdet i forbindelse med flytningen har alligevel været stort, og i to måneder har medlemmerne arbejdet med at gøre lokalerne i stand. Blandt andet er væggene blevet dækket med træpaneler. I forbindelse med indvielsen afholdtes en reception og om aftenen var der fest for medlemmerne med damer.

KALUNDBORG

Et af afdelingens ældste medlemmer, æresmedlem, klejnsmedlem A. M. Jørgensen (årgang 1915) afgik ved døden i december.

KOLDING

I begyndelsen af februar indkaldte bestyrelsen til generalforsamling 21. februar i marinestuen på Staldgården med dagsorden ifølge lovene. Desuden indbød man til vinterfest lørdag den 3. marts.

KONGENS LYNGBY

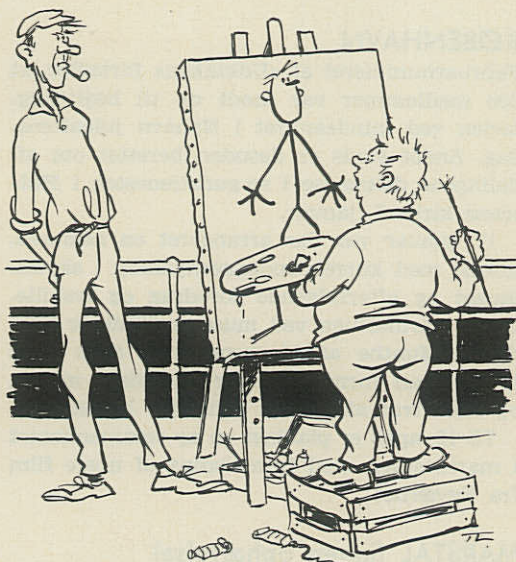
Hendes Majestæt Dronningens — og afdelingens — fødselsdag fejres 6. april i marinestu-

en på »Lottenborg«. Man venter stort fremmøde af blandt andet 13 25 års jubilarer. Opmærksomheden henledes på andre mærkedage: 27. marts Otto R. Hermansen 70 år. 2. april Egon Nielsen 60 år. 12. april Kai Birch, Virum, 65 år. 16. april J. Nimand Pedersen 75 år. 19. april Martin E. Jensen, Hvidovre, 65 år. 5. maj Chr. Gerding 75 år. 6. maj Mosberg Hansen 60 år.

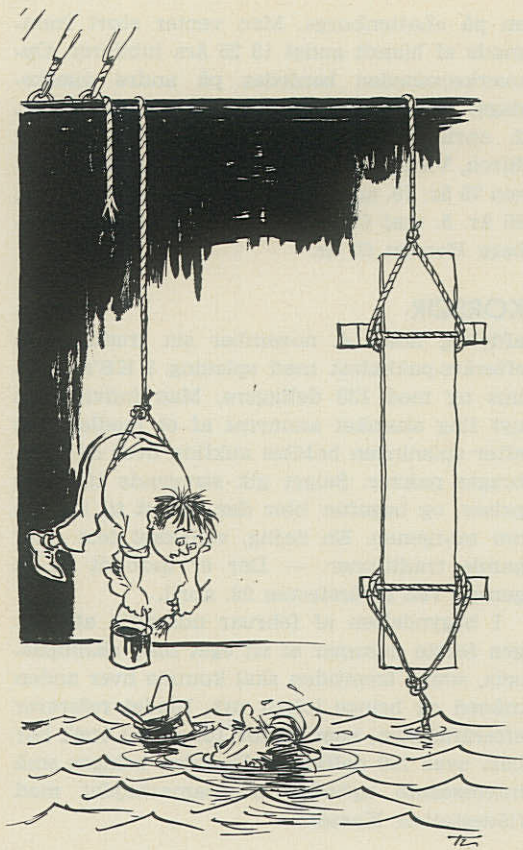
KORSØR

afdeling holdt 4. november sin traditionelle efterårs-pakkefest med spisning i KB's klubhus og med 130 deltagere. Man indviede et nyt flag skænket anonymt af et medlem, og efter spisningen holdtes auktion over de medbragte pakker. Salget gik strygende til store priser, og bagefter blev der danset til kl. fire om morgenen. En dejlig, vellykket fest efter gamle traditioner. — Der er indbudt til et gensyn ved forårsfesten 28. april.

I begyndelsen af februar udsendte afdelingen første nummer af sit eget blad »Kompani«, som i fremtiden skal komme hver anden måned og bringe lokalt nyt. Bladet refererer efterårsfesten, som nu for 10. gang i træk har haft over 100 deltagere. Desuden bringes små interessante nyheder fra samarbejdet med flådestation Korsør.

— Smil!

— Tøsedreng!

KØBENHAVN

Februarnummeret af »Udkikken« fortæller, at 200 medlemmer var mødt op til højtideligheden ved mindeankret i Nyhavn juleaftensdag. Andet steds er desuden berettet om afdelingens deltagelse i sø-gudstjenesten i Holmens kirke 7. januar.

17. januar var der arrangeret en sammenkomst med korrespondanceskydning i skytte-lauget og efterfølgende foredrag og lysbilleder i marinestuen ved museumsdirektør Bredo v. Munthe af Morgenstjerne. Som gæst havde man formanden for Nyboders minde, og man traf aftale om gensidige besøg.

Til 12. april er planlagt en ny sammenkomst i marinestuen med fremvisning af nogle film fra Søværnet.

MARSTAL (ingen ophævelse)

Der var stemning fra først til sidst, skriver »Marstal Avis« om den fest, som Marinefore-

ningens lokale afdeling holdt »i lørdags« (dato ikke angivet).

Festen holdtes på hotel »Danmark« med det traditionelle indledningsritual: flaghejsning, bådsmandspibe og første vers af »Kong Kristian« samt velkomsttale af formand Hans Pedersen. Aftenen, der sluttede med dans, omtales af avisen som »alle tiders«.

— Og hvad har Hans Pedersen så selv at bemærke? — »Yderligere kommentarer er jo ikke nødvendige, men jeg kan dog røbe, at det eneste punkt på generalforsamlingens dagsorden faktisk var ophævelse af afdelingen. Vi har allerede nu fået tre nye medlemmer, og jeg vil gerne bede hovedkontoret om at sende mig nogle flere indmeldelsesblanketter.

Hvis kontoret har vort 1972-regnskab klar, så må De godt komme med det, så jeg kan sende de resterende penge«.

NÆSTVED OG OMEGN

Bohn-Jespersen meddeler, at der afholdes vinterfest 10. marts kl. 1815 i marinestuen, Kvægtorvet, og oplyser samtidig om følgende runde fødselsdage: 27. januar Jens Rasmussen 50 år. 14. februar Kaj Åge Hansen 50 år. 4. maj Ove Dam 60 år.

Ved generalforsamlingen 13. februar mindedes farvehandler H. C. Hansen og forhenværende kroejner J. P. Nielsen, der var gået bort i 1972.

Under formandens beretning omtales bl. a. distriktets fællesmøde på Menstrup kro i april og sommerudflugten, der havde endepunkt samme sted. Andre begivenheder var flådebesøg, fregatskydning og sammenkomster i marinestuen. Af aktuelle begivenheder kan nævnes vinterfesten 10. marts i marinestuen og en planlagt sommertur til Agersø.

Børge Larsen fratrådte efter eget ønske som formand, og i hans sted valgtes Knud Jørgensen.

ODENSE

Den 6. februar holdt afdelingen ordinær generalforsamling med DSB-platte og traditionel dagsorden.

PADBORG-GRÅSTEN

Afdelingen har to marinestuer, én på »Den gamle Kro« i Gråsten og én på hotel »Padborghus« i Padborg. Sammenkomsterne, de såkaldte »ulkeaftener« og andre arrangemen-

ter holdes på skift det ene og det andet sted. Nu er det på tale, at marinestuen på »Padborghus« eventuelt må nedlægges. Hvis dette bliver en realitet, er det tanken af forsøge at etablere en ny marinestue fælles for Padborg og Gråsten et sted midtvejs mellem de to byer, og således også opgive stuen på »Den gamle Kro«. Hvis det nævnte bliver nødvendigt at bringe til udførelse, så får de sandelig flyttetravlt, de braver gaster i Sønderjylland.

Sidste nyt: Padborg-stuen er nedlagt.

RANDERS OG OMEGN

Ejnar Christensen refererer: Afdelingen indledte vintersæsonen 4. november med indvielse af vore nye marinestue på hotel »Westend«, Vestergade 51.

Kl. 1830 samledes medlemmer med damer, og efter at flaget var hejst, bød formanden, P. Schytte Hansen, velkommen og udtalte håbet om, at vi her måtte få et blivende sted. Han takkede samtidig værten, hr. L. Madsen, for den store velvilje, han har vist os. Derefter overrakte formanden 25 års emblemet til maskinmester J. Kaiser, og takkede for hans mangeårige interesse for foreningen. Ligeledes rettede formanden en tak til vor mangeårige og trofaste inkassator, Niels Jensen, som af helbredshensyn ønsker at frasige sig hvervet. Der blev så pebet til skafning i det tilstødende selskabslokale. Under voksende stemning blev kaffen serveret i marinestuen, hvor der også blev danset med liv og lyst til langt ind i hundevagten.

Også »juleoptakten« den 10. december i marinestuen fik et vellykket forløb. Her deltog så mange voksne og børn, at man måtte tage de tilstødende selskabslokaler til hjælp. Efter det store sule-julebord blev der spillet lotteri og danset om juletræ til tonerne af et sømandsklaver.

Afdelingen har gennem hovedkontoret sendt 350 kroner til »Håndslag til Island«. Halvdelen er indsamlet ved generalforsamlingen og halvdelen suppleret fra afdelingens minebøsse.

SILKEBORG OG OMEGN

(beskedenhed en borgmesterdyd)

Sekretær S. Bøgh-Sørensen skriver, at man havde afholdt den sædvanlige torskespising med god tilslutning, og at man benyttede lejligheden til at udnævne en gammel gast til æresmedlem.

En sådan halvkvædet vise gør en redaktør

sur, for det havde da været nærliggende at nævne navnet på det nye æresmedlem. Bøgh-Sørensen blev ringet op på et af de tidspunkter først på aftenen, hvor man ved, det er ubejligt, enten fordi der spises, -eller fordi der høres radioavis.

Bøgh-Sørensen lod heller ikke i telefonen særlig villig til at oplyse navnet på det nye æresmedlem; men endelig blev det da oplyst, at det var ham selv. Så bøjede redaktøren beskæmmet sit hoved, græmmede sig over, at den tanke ikke var faldet én ind, at det var brevskriveren selv, der var tale om, og sad derefter længe hensunken i forbauselse over, at der endnu findes så beskedne folk i dette land.

Afdelingens nye æresmedlem er altså sekretær S. Bøgh-Sørensen, optaget som medlem den 19. januar 1922 i Odense afdeling, og overflyttet 21. juni 1954 til Silkeborg afdeling. Tilhører årgang 1918.

Afdelingen meddeler desuden, at maskinmester Oluf Nielsen den 5. marts fylder 50 år.

Ved generalforsamlingen i marinestuen 15. februar afsløredes et billede af Hendes Majestæt Dronningen. Det oplystes samtidig, at pionererne den 17. marts afholder fællesskydning på banerne i Kjellerup med efterfølgende præmieuddeling på hotel Ny Hattenæs. Ved samme lejlighed ville hæderstegn blive uddelt til jubilarerne.

SKAGEN

Formanden meddeler, at det går nogenlunde godt, men at det er lidt svært at få samling på tropperne, idet alle jo har så travlt i vore tider.

VIBORG

Sekretær Andresen har givet følgende meddelelse: »Det er med sorg, at vi må meddele, at vor mangeårige formand og medstifter af Viborg-afdelingen, bogtrykker E. Nørhaven, døde 10. oktober 1972. Æret være hans mindel«

ÅRHUS OG OMEGN

Afdelingen vil i indeværende år få en 40 års jubilar, nemlig skibsreder Ejner Nygaard, og en 25 års jubilar, mekaniker Karl Otto Andersen. Følgende medlemmer har runde fødselsdage: 24. januar direktør Joh. Johnsen 80 år. 12. februar belyningsarbejder Johannes Sørensen 70 år, og chief engineer Tage I. Hansen 65 år.

Fra hovedbestyrelsen

Marineforeningen fylder 60

Foreningens 60 års jubilæum den 30. april 1973 påregnes markeret ved en reception. Nærmere oplysninger vil blive bragt i næste nummer samt desuden meddelt direkte til afdelingsformændene.

Jubilarstævnet

Datoen for stævnet i 1973 er fastlagt til søndag den 2. september. Programmet vil blive bragt i et senere nummer af bladet.

Distriktsvalg

Hovedbestyrelsen minder om, at distriktsvalgene skal være afviklet senest i midten af marts, og at resultatet straks skal meddeles til hovedkontoret.

Sendemandsmøde

Datoen for mødet i 1973 er fastlagt til 26.—27. maj, og stedet bliver Nykøbing Falster.

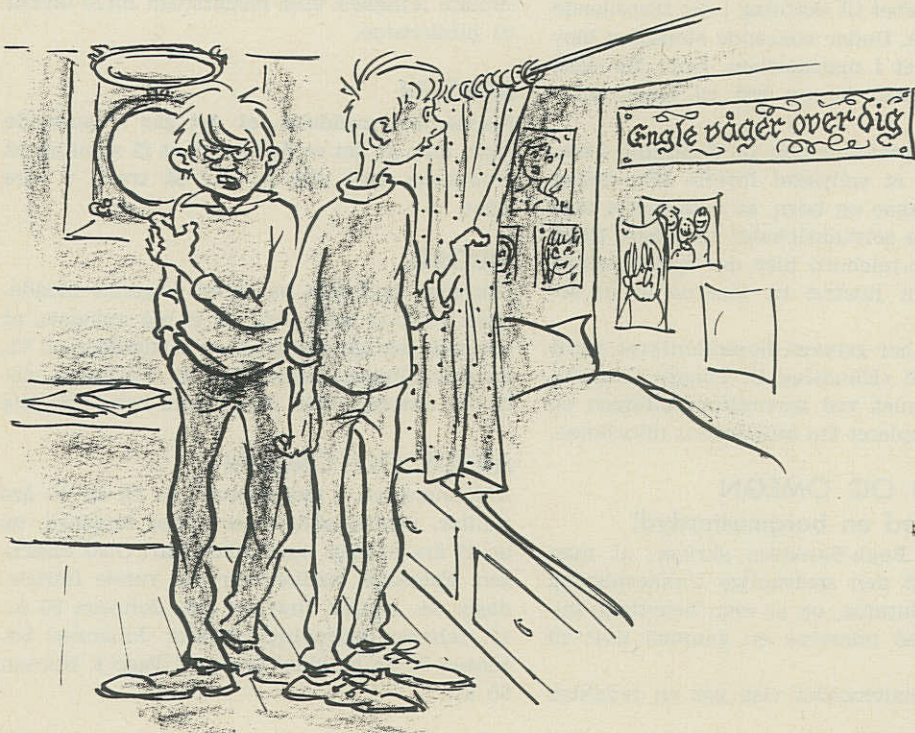
Th. Skaaning stryger kommando

Fra Ringkøbing kommer der meddelelse om, at afdelingen ved generalforsamlingen den 3.

februar har udskiftet formand og har nyvalgt K. Stræde Andersen. Den nye formand ønskes velkommen på posten med forventningerne om god indsats for at føre afdelingen videre frem. Gennem lykønskninger og forventninger til den nye formand stopper tankerne et øjeblik ved den afgående. Købmand Th. Skaaning er trådt tilbage.

Det var Skaaning, der sammen med glarmester Bang Jensen i marts 1941 tog initiativet til at starte »Marineforeningen for Ringkøbing og Omegn« som afdeling nr. 51 inden for Marineforeningen. Skaaning blev afdelingens første formand, og først nu efter 32 års virke har han fået lov til at lægge sceptret. I årene 1952-1965 var Skaaning tillige medlem af hovedbestyrelsen.

Det sker selvfølgelig, at en af initiativtagerne til start af en afdeling bliver den første formand, men det er vist en sjældenhed, at den samme mand efter 32 års virke for afdelingen også kan trække sig tilbage som formand. Igennem de mange år har Skaaning været i stand til at præge foreningsarbejdet i byen på den barske vestkyst, og i årene som

— En af
dem
bed mig.

HB-medlem har også de vestlige distrikter været præget af hans virke. Fordi ledersædet forlades, er der dog ingen grund til at tro, at Skaaning ikke vil bevare sin interesse for marineforeningens sag og stadig vil være at finde på »de meniges bænke«.

Med en tak for de mange års indsats både lokalt og på landsbasis har hovedbestyrelsen hyldet Skaaning med tildeling af Marineforeningens Hæderstegn i Bånd.

E. Semberg jubilerer

Den 23. februar 1973 havde E. Semberg i 40 år været formand for Nakskov-afdelingens bestyrelse efter 3 års forudgående medlemskab af ledelsen. Semberg er stadig i funktion som formand — et imponerende bevis på »undersåtternes« tillid. Siden 1960 har Semberg tillige været medlem af hovedbestyrelsen, som bringer en hyldest og tak for en djærv indsats med tildeling af Marineforeningens hæderstegn i bånd.

Juledonationer

Foreningen har i anledning af julen givet donationer til Georg Stages Minde, til Holmens Kirke, til fregatten Jylland, til Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, til Nyboders Mindestuer og til Søfartens Bibliotek.

Skyttelavens hæderstegn

Der er nu indstiftet et hæderstegn for skyttelavene. Statutterne, der er godkendt af hovedbestyrelsen, er udarbejdet parallelt med statutterne for Marineforeningens hæderstegn.

Skoleskibet »Danmark« for 25 år siden

Redaktionen er blevet anmodet om at efterlyse adressen på alle, der var med skoleskibet på sydamerikatogtet 1948-49 som elev eller besætningsmedlem. Man bedes melde sig til Mogens Arendal, Vingårdsallé 75, 2900 Hellerup.

Under Dannebrog

Næste nummer af bladet skulle helst udkomme før jubilæet. Derfor må stof, som ønskes medtaget, være redaktionen i hænde senest 1. april.

Trykning af bladet

Kontrakten med Dyva & Jeppesens forlag er udløbet og dermed bladets trykning hos

Thejls A/S. Fra og med dette nummer bliver bladet trykt i Holbæk Amts Bogtrykkeri. Samtidig skiftes fra konventionelt bogtryk til offset.

Skaf et nyt medlem

Klip nedenstående blanket ud.

Udfyld blanketten, som desuden skal underskrives af ansøgeren og hans proponent.

Send blanketten til formanden for den afdeling, hvor det nye medlem søger optagelse.

OPTAGELSESBLANKET

Fulde navn _____

Fødselsdag
og -år _____

Livsstilling _____

Bopæl
(nøjagtig
postadr.) _____

Evt. hvilken
årgang _____

Evt. udkom-
manderet med _____

Har De tidligere været
medlem af en
Marineforenings-
afdeling og da
hvilken? _____

Hvorlænge? _____

Proponent

Underskrift

Indsendt / 19

NB. Blanketten udfyldes nøjagtigt og indsendes til formanden.

Ny maritim litteratur

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, årbog 1972

Danmarks næststørste søhistoriske samleværk har udsendt bind 31 (det største og ældste er »Tidsskrift for Søværnen«). Søfartsmuseets årbog er redigeret af museumsdirektør Henning Henningsen og inspektør Hanne Poulsen, der begge har bidraget med værdifuldt stof til bogen. Denne gang er indholdet særligt rigt og varieret, og faktisk fortjente adskillige af artiklerne særlig omtale. Pladsen tillader dog kun at fremhæve Henning Henningsen rekapitulation af en ekspedition til Amerika for 500 år siden (20 år før Columbus) ledet af de to danske admiraler eller fribyttere Pining og Pothorst. 257 s., ill., kr. 35,-. Gratis til medlemmer af selskabet Handels- og Søfartsmuseets venner (årskontingent kr. 25,00).

De danske kongers skibe

Gennem årene har kommandørkaptajn Steen Steensen skrevet mange bøger om danske orlogsskibe og dansk orlogsvæsen. Hans nye bog om de danske kongers skibe må i dobbelt forstand betragtes som kronen på hans værk (indtil videre). Steensen gør ikke et roman-tisk forsøg på maleriske rekonstruktioner, men holder sig i sit materiale til håndgribelige fakta og til reproduktion af originale illustrationer i nydelig gengivelse. Selv om traditionen med kongeligt ejede skibe og skibe bygget eller udrustet specielt til kongens brug kan spores til Harald Hildetand omkring år 700, begynder den konkrete beretning dog først med Christian d. IV's »Trefoldigheden«, der var et sidestykke til englændernes berømte »Sovereign of the Seas«. 119 s., stort format, kr. 68,50, Strubes forlag.

Søfartens ABC

Der er kommet en revideret udgave af lærebogen i praktisk og teoretisk sømandsskab for sømandsskoler og skoleskibe. Den er udarbejdet af A. N. Detlefsen, A. S. Frederiksen og Å. Hill-Madsen, der har foretaget ændringer i stoffet i overensstemmelse med de nye krav, som fra søfartens side stilles til en grundbog i sømandsuddannelse. Af væsentlige ændringer skal nævnes, at der er medtaget et kort afsnit om signalering, og afsnittet om navigation er udgået, idet der henvises til en ny håndbog for døuelighedsprøven i sejlads. 330 s., ill., kr. 51,10, Direktoratet for Søfartsuddannelsen.

Knytteopskrifter

Mange søfolk, som stadig beskæftiger sig med speciel maritim husflid, har bistået Kaj Lund med modeller til denne samling, der indeholder mere end hundrede forskellige opskrifter på knyttede livremme, bæltter, smykker, klokkestreng, dolkeskeder, bordskånere, lampe-skærme, cigaretetuier, frugtskåle, bogbind, dameveste, hængekøje m.m. Redigeret af Kaj Lund. 120 s., ill., kr. 43,50. Borgens Forlag.

Seemacht Österreich

Slaget ved Helgoland, der her omtales som en østrigsk sejr, er et af højdepunkterne i den fornemt udstyrede bog, hvis forfatter er A. E. Sokol. Andre højdepunkter er det navnkundige slag ved Lissa og flådens indsats under den første verdenskrig. I øvrigt gives et helhedsbillede af den kejserlige og kongelige østrig-ske krigsmarine fra 1382 til 1918. Bogen er illustreret med talrige helsidegengivelser i farver af marinemalerier. 224 s., DM 58,00 net. Verlag Fritz Molten, Wien Grinzing.

Kulsejlet og andre ældre ventilations-systemer

Ordet kulsejl (uden d) har næppe nogen relation til kulde, kule eller sorte diamanter, men stammer antagelig fra det gamle danske ord kul, der betyder hætte. Dette mener Erling Pade, mesteren for denne elegante bog, som både søhistorisk og grafisk er en lækkerbisen. Emnet giver mulighed for at behandle mange sider af sejlskibshistorien, herunder ladningsbehandling, mandskabsforhold, skibskonstruktion og sejlmagerteknik m. m. Fornemt illustreret, 71 s., kr. 48,00, i kommission hos Høst & Søn.

Søens Top Ti

Maskinmestrenes Forening har givet sig selv og søfartsinteresserede en flot fødselsdags-gave i anledning af 100 års jubilæet 1. april 1973. Bogens hovedfigurer er ti skibe, som er typiske for hver sit tiår. Søfartsredaktør Jørgen D. Simonsen har desuden medtaget hundreder af samtidige bifigurer og anbragt livlige sætstykker og kulisser med en sympatisk sans for betydningsfulde detaljer. Her er et værdifuldt bidrag til dansk søfartshistorie og maritim folkløse — overdådigt illustreret. 208 s., udgivet af Maskinmestrenes forening. Ikke i handelen.

